

PRINCIPIILE ETICE ȘI NORMELE DE CONDUITĂ ÎN FUNCȚIA PUBLICĂ

raportul monitorilor

Introducere	3
Codul de conduită a funcționarilor publici	4
Codul de conduită a funcționarilor publici din perspectiva cetățenilor	12
Anexa A	
1. Tabel de contingenta: cunoasterea legii * vârsta	14
2. Tabel de contingenta: nivel pregatire * vârsta	15
3. Considerati ca modul în care au fost solutionate problemele repartizate departamentului/serviciului în care lucrați au respectat întotdeauna principiile Codului de conduita?	
4. Sunteți de parere ca institutia în care va desfasurati activitatea respecta prevederile acestei legi?	16
5. Activitatea dumneavoastra în cadrul acestei institutii presupune lucrul cu publicul?	16
7. Pe o scala de la 0 la 10 (unde 0 înseamna deloc si 10 înseamna foarte mult) cât conteaza pentru dumneavoastra interesul personal în exercitarea functiei publice?	17
6. Tabel de contingenta: interactiunea cu cetatenii*autoperceptia privind respectarea normelor Codului de conduita ce vizeaza relatia cu cetatenii.....	18
8. Cunoasteti cazuri de functionari publici care au solicitat vreun beneficiu de la cetateni pentru a-i ajuta sa rezolve o problema?	19
9. Cunoasteti cazuri de functionari publici care au solicitat vreun beneficiu de la cetateni pentru a-i ajuta sa rezolve o problema?	19
10. Tabel de contingenta.....	20
11. Tabel de contingenta.....	21
12. Tabel de contingenta: Considerati ca functionarii publici cu care ati intrat în contact s-au comportat mereu civilizat cu dumneavoastra? * Sunteți multumit(a) de modul în care sunteți tratati de functionarii publici din institutiile publice din localitatea dumneavoastra?.....	22
13. Tabel de contingenta: Considerati ca functionarii publici cu care ati interactionat v-au oferit raspunsuri corecte si complete la întrebările / solicitarile adresate? * Sunteți multumit(a) de modul în care sunteți tratati de functionarii publici din institutiile publice din localitatea dumneavoastra?	23
14. Tabel de contingenta: vârsta * nivel de pregatire.....	24
15. Tabel de contingenta: vârsta * Considerati ca toti cetatenii din orasul dumneavoastra sunt tratati la fel de catre functionarii publici?.....	25
Anexa B	
Chestionar pentru functionarii publici referitor la Legea nr. 7 din 2004 privind Codul de conduita a functionarilor publici	26
Anexa C	
Chestionar pentru cetateni referitor la Legea nr. 7 din 2004 privind Codul de conduita a functionarilor publici	29
Anexa D	
Lista institutiilor participante la proiect	32

Raportul reprezintă una din componentele proiectului „Transparență și etică în administrația publică”, proiect PHARE 2003 – dezvoltarea societății civile, finanțat de Uniunea Europeană și coordonat de asociația Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă – Agenda 21 în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici și TVR.

APDD – Agenda 21 și-a propus prin proiectul “Transparență și etică în administrația publică” să susțină reforma din sistemul administrației publice și să contribuie la consolidarea unei bune guvernări în România, prin implicarea societății civile în acest proces.

Raportul se constituie ca o importantă contribuție a societății civile la realizarea unei reforme reale a administrației publice în România, bazată pe principii moderne democratice, pe asigurarea de standarde ridicate în serviciile oferite de către instituțiile publice și pe respectul cetățeanului ca beneficiar al acestora.

30 de voluntari ai asociației, reprezentanți ai societății civile, au urmărit modul în care Legea Transparenței decizionale în administrația publică (nr. 52/2003) se aplică la nivel local. În procesul de monitorizare au fost incluse 38 de instituții publice din București și județele Bacău, Prahova și Timiș. Metodologia de monitorizare a inclus un ansamblu de instrumente ca: interviuri cu cetățenii și funcționarii, participarea la ședințe publice, urmărirea sistemelor de afișaj, inclusiv a paginilor web. Raportul conține concluziile formulate de către monitori în evaluarea modului în care obiectivele și prevederile Codului de conduită a funcționarilor publici (Legea 7/2004) se regăsesc în realitate, așa cum au fost ele definite prin lege. Acestea urmăresc „să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și să contribuie la eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție din administrația publică, prin:

- a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției funcției publice și al funcționarilor publici;
- b) informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea funcționarilor publici în exercitarea funcțiilor publice;
- c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici pe de o parte, și între cetățeni și autoritățile administrației publice, pe de altă parte.”

(Legea 7/2004, art.2)

În partea a doua a proiectului au fost chestionați funcționari publici (de execuție și conducere) și cetățeni din cele patru județe implicate (Bacău, Timiș, Prahova și Municipiul București) asupra *Codului de conduită a funcționarilor publici*.

Legea 7/2004 privind *Codul de conduită a funcționarilor publici*, prevede norme de conduită atât „pentru funcționarii publici, cât și pentru persoanele care ocupă temporar o funcție publică, din cadrul autorităților și instituțiilor publice”.

Obiectivele acestei legi se referă strict la relația funcționar public – cetățean și îndatoririle celor aflați în slujba comunității: „informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea funcționarilor publici în exercitarea funcțiilor publice” și a tipului de relație pe care funcționarul trebuie să o stabilească cu cetățeanul: o relație bazată pe respect reciproc, încredere și profesionalism.

Principiile generale care guvernează conduita profesională a funcționarilor publici și prioritatea lor, așa cum apar în lege, sunt: supremația Constituției, prioritatea interesului public, asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și a instituțiilor publice, profesionalismul, imparțialitatea și independența, integritatea morală, libertatea gândirii și exprimării, cinstea și corectitudinea, deschiderea și transparența.

Chestionarul aplicat în instituțiile publice a avut scopul de a evidenția următoarele:

- gradul de cunoaștere a *Legii nr 7* privind Codul de conduită a funcționarilor publici;
- percepția funcționarilor asupra instituțiilor publice;
- autopercepția și autoevaluarea funcționarilor în raport cu *Legea nr 7*, toate acestea urmărind punctual prevederile legii.

Ipoteza de lucru, apărută și ca urmare a apariției raportului anterior poate fi formulată astfel: *Funcționarii publici oferă o imagine idealizată asupra instituțiilor publice în care lucrează și asupra întregului sistem administrativ.*

Această ipoteză va fi testată atât prin prelucrarea datelor obținute în urma aplicării chestionarelor atât cetățenilor cât și funcționarilor publici, dar și prin analiza datelor obținute în urma observației participative făcute de monitori pe parcursul desfășurării activității lor de monitorizare în perioada mai - iulie 2006.

Primele două întrebări din chestionar (Anexa 1) se referă tocmai la gradul de cunoaștere a legii de către funcționarii publici.

Astfel, când au fost rugați să enunțe mai multe legi care reglementează activitatea oricărui funcționar, ca prim răspuns reprezentanții instituțiilor publice au indicat, în proporție de aproximativ 56,5% *Legea 188/1999*, lege care reglementează statutul funcționarilor publici.

O a doua variantă, la o diferență semnificativă, este *Legea administrației publice locale (215/2001)* cu 15,6 procente, urmată îndeaproape de *Legea nr. 7* privind Codul de conduită a funcționarilor publici (10,1%).

Menționăm și alte variante oferite ca răspuns: *Constituția* (1,1%), *regulamentele de ordine interioară* (0,3%) sau *Legea Transparenței* (2,4%).

Când a fost evaluat gradul de cunoaștere al Codului de conduită a funcționarilor publici, au fost luate în considerare două întrebări: una referitoare la cunoașterea existenței legii (75% dintre funcționari au declarat că știu despre existența acestei legi) și alta referitoare la gradul de cunoaștere al acesteia.

Se poate observa, de asemenea (tabelul 1, anexa A) că există o corelație (pentru un nivel de semnificație de 5%) între nivelul cunoașterii legii și vârsta funcționarului: 25% dintre cei care declară că au auzit de existența legii au vârste cuprinse între 30 și 39 de ani și aproximativ 20% au vârste cuprinse între 40 și 49 de ani. Funcționarii care sunt cuprinși între aceste categorii de vârstă sunt mai degrabă dintre aceia cu studii superioare (conform tabelului 2, anexa A). Deși din totalul funcționarilor cu studii superioare procentul tinerilor cu vârsta până în 30 de ani este mai mare decât al celor cu vârsta cuprinsă între 40 și 49 de ani, procentul cunoscătorilor legii dintre aceștia nu este cu mult superior celor mai în vârstă ca ei, ceea ce ne-ar putea determina să considerăm că, cel puțin din punctul de vedere al legislației de bază, funcționarii publici interogați își cunosc drepturile și îndatoririle în mod omogen indiferent de categoria din care fac parte.

La evaluarea nivelului de cunoaștere a legii 57,3% dintre funcționarii chestionați au apreciat că știu legea „în mare măsură”. Dintre aceștia 19,2% fac parte din categoria de vârstă 30-39 de ani. (conform tabelului 1, anexa A)

Astfel rezultatele relevă faptul că 73% dintre cei care știu/au auzit de existența legii cunoșteau „în mare măsură” sau „în totalitate” prevederile acesteia.

La o analiză comparativă a celor două întrebări referitoare la cunoștințele despre existența *Codului de conduită*, respectiv a gradului de cunoaștere a acestei legi, rezultatele obținute sunt dezirabile: aproximativ 73% dintre cei care au cunoștință despre *Legea nr 7* îi cunosc prevederile „în mare măsură” sau „în totalitate”, iar procentul celor care nu cunosc „deloc” prevederile legii este de doar 0,5%. (tabelul 1, anexa A)

Datele obținute din analiza chestionarelor pot fi confruntate, așa cum am precizat anterior, cu părerea monitorilor despre gradul de cunoaștere a legislației de către funcționarii publici. Astfel, ei au observat că, în mare parte, funcționarii au fost nevoiți fie să-și consulte colegii, fie să consulte chiar legislația pentru a putea răspunde întrebărilor lor.

„...unii dintre aceștia nu dețineau nici măcar cunoștințele minime în domeniu, de vreme ce se speriau după ce le adresam prima întrebare din chestionar privind enumerarea de legi generale care reglementează activitatea funcționarilor publici în România. Vă închipuiți că au început să răsfoiască legile în fața noastră, să le citească chiar, și se vedea că unii dintre ei făceau acest lucru pentru prima dată.” (Dana Vlăduț – monitor Timiș)

„Am intrat în biroul unui funcționar și după prima întrebare a refuzat să mai răspundă, indirect am fost dată afară întrucât reprezentam o amenințare...doamna nu cunoștea legi generale ale administrației publice din România și acest lucru ar trebui să dea de gândit...” (Simona Teslevici – monitor Timiș)

„Mulți funcționari nu au habar de legile care le dictează activitatea, dar propun în schimb ca soluție pentru îmbunătățirea conduitei lor salarii mai mari. Și fac propunerile acestea fără niciun fel de jenă, ca și cum ar fi cel mai natural lucru cu putință.[...] Știu că sună neplăcut, dar eu sincer mă îndoiesc că acei oameni [excesiv de bătrâni] mai pot fi la curent cu toate schimbările care s-au făcut și se fac și cu toate legile care apar (mai ales că nici măcar cei tineri nu sunt la curent cu ele). [...] În ce privește cunoașterea legilor este absolut uimitor cât de mult le lipsește funcționarilor. În plus, nu numai că nu le cunosc, dar nici nu o recunosc când [...] încep să caute acolo, în fața ta, prin documente, legile respective. Este amuzant totuși că, după o fază de genul acesta, la întrebarea “cât de bine cunoașteți prevederile legii...etc” îți răspund toți de la “în mare măsură” în sus.” Oana Taloș – monitor Timiș)

„Dificultăți în precizarea legilor la Q1 [prima întrebare, referitoare la enumerarea legilor generale care reglementează activitatea funcționarilor publici], unii chiar m-au întrebat dacă pot consulta un coleg sau dacă pot verifica pe net dacă au precizat corect numărul legilor...” (Diana Simion – monitor București)

O analiză comparativă (tabelul 3 și tabelul 4, anexa A) a întrebărilor Q4 și Q5 (conform chestionarului din Anexa 1) referitoare la percepția funcționarilor asupra gradului în care instituția, respectiv departamentul / serviciul din care fac parte respectă Legea nr 7, relevă faptul că funcționarii se autopercep mai degrabă ca fiind niște oameni corecți și că sistemul din care fac parte este cel care mai are și scăpări: aproape 90% dintre ei consideră că departamentul / serviciul din care face parte respectă „în totalitate” sau „în foarte mare măsură” principiile Codului de conduită a funcționarilor publici, în timp ce aproape 80% au aceeași părere și despre instituția în care lucrează.

Cifrele prezentate anterior par la nivelul simțului comun exagerat de mari, părerea monitorilor care au mers pe teren venind în sprijinul acestei idei.

„Cu toate acestea, și de data aceasta cred că răspunsurile date nu corespund cu realitatea și nici cu ceea ce funcționarii cred de fapt La întrebările despre cât de mult se respectă legea monitorizată (în instituție, departamentul funcționarului și de către acesta însuși) am observat că răspunsurile erau de cele mai multe ori graduale. Dacă în ceea ce privește Primăria notele acordate puteau fi mai mici, ele creșteau treptat până la întrebarea referitoare la funcționar, unde rareori nu erau maxime.” (Irina Boeru – monitor București)

„Am sesizat un «spirit de departament», persoanele chestionate fiind mai atente și alegând un răspuns care să accentueze o imagine favorabilă asupra activității departamentului din care făceau parte.” (Diana Simion – monitor București)

„Funcționarii ne privesc cu suspiciune și acceptă să ne răspundă la întrebări numai după ce află că «așa a zis șeful / șefa». Se consultă unii cu ceilalți când dau răspunsurile...” (Ioana Țica-Horvath – monitor București)

Din cei 71,8% dintre funcționari care au afirmat că lucrează cu publicul, 68,4% au afirmat și că au un comportament corespunzător față de cetățeni - conform Codului de conduită - în „foarte mare măsură” și „în mare măsură” (vezi tabelul 6, anexa A), iar aproximativ 60% și-au dat note cuprinse între 8 și 10 pentru a-și autoevalua măsura în care au fost echitabili cu cetățenii. Ar fi fost interesantă o întrebare deschisă la care ei să fi fost nevoiți să explice care este acel comportament corespunzător, mai ales că, din informațiile obținute anterior se pare că o bună parte dintre funcționari nu cunoșteau suficient prevederile legii.

Autopercepția și autoevaluările, susceptibil exagerate, pot fi contrapuse informațiilor oferite de monitori:

„În ceea ce privește această a doua etapă a programului, colaborarea cu Primăria Timișoarei a fost destul de deficitară. Nemulțumire totală, am fost plimbați de la un birou la altul, nimeni nu ne-a băgat în seamă.” (Simona Teslevici – monitor Timiș)

„Diferențe mari între cele două etape nu au existat: funcționarii sunt la fel de reticenți, de nepregătiți profesional [...]” (Oana Taloș – monitor Timiș)

„De asemenea, în birourile în care se lucrează direct cu publicul am fost tratate cu mai multă indiferență, aroganță chiar, de unde am dedus că acei funcționari erau fie mai stresați, fie nu știau să se comporte cu cetățenii.” (Magda Toma – monitor București)

„În privința aplicării de chestionare funcționarilor publici, am întâmpinat aceeași indiferență, aceeași lipsă de sinceritate, aceleași răspunsuri mecanice, automate, astfel încât să ofere o imagine pozitivă instituției, imagine ce nu reflectă neapărat realitatea.” (Ioana Țica-Horvath – monitor București)

O întrebare stânjenitoare și care a ridicat probleme atât funcționarilor, cât și monitorilor este cea referitoare la importanța „interesului personal în exercitarea funcției publice”: funcționarilor pentru că nu știau cum să răspundă sau dacă să răspundă, și monitorilor pentru că le-au fost adresate întrebări stânjenitoare.

„Unii au fost deranjați de întrebarea numărul 8, cu referire la importanța pe care o acordă interesului personal, susținând că fiecare om își urmărește interesul personal oriunde lucrează, dorește un salariu bun, condiții de muncă mai bune, și nu au știut exact ce să răspundă, dovadă făcând și răspunsurile discordante la această întrebare (cel puțin în cazul chestionarelor aplicate de mine).” (Magda Toma – monitor București)

„Se consultă unii cu ceilalți când dau răspunsurile, și, deși spun „Interesul personal? Normal că este important.”, vor bifa 0 atunci când sunt întrebați cât contează acesta în exercitarea funcției publice.” (Ioana Țica-Horvath – monitor București)

„La Q8 mulți au pus întrebarea retorică: «Să răspund așa cum ar trebui să răspund?»” (Diana Simion – monitor București)

„Singura întrebare la care erau ceva nelămuriri era cea legată de «interesul personal în exercitarea funcției publice». Mulți nu știau ce să înțeleagă din «interes personal» sau foloseau o metodă de amânare a răspunsului.” (Ioana Crăescu – monitor București)

Răspunsurile la această întrebare nu sunt așa relevante (a se vedea tabelul 7, anexa A) precum reacțiile pe care le-a stârnit, întrucât fiecare a răspuns în funcție de ceea ce a înțeles prin sintagma sus-amintită: „interes personal în exercitarea funcției publice” – mijloc de desfășurare în mai bune condiții a activității la locul de muncă, posibilitatea de a obține niște avantaje pe plan personal sau profesional, eventual încălcând legea, sau pur și simplu dorința de perfecționare din punct de vedere profesional.

O altă întrebare care a stârnit reacții din partea celor chestionați este cea referitoare la existența unor cazuri de luare de mită, „vreun beneficiu de la cetățeni pentru a-i ajuta să rezolve o problemă”, întrebare la care 80% dintre răspunsuri sunt negative – nu cunosc astfel de cazuri în rândul funcționarilor publici (conform tabelului 8, anexa A). O parte din aceste reacții au fost consemnate de monitori:

„Chestionarul acesta punând în discuție problema corupției, am observat câteva atitudini referitoare la acest subiect. Cred că momentul în care am simțit cel mai mult încordarea funcționarilor cauzată de diversele imixtiuni în actul administrativ, inclusiv politice, a fost acela când i-am chestionat pe cei de la departamentul IT – relaxarea lor atunci când ne răspundeau contrasta cu ceea ce întâlneam până atunci la ceilalți funcționari.

Am fost surprinsă de numărul mic de respondenți care au spus / recunoscut că au întâlnit cazuri de corupție. Și asta în situația în care și să nu lucrezi în Primăria Capitalei, ca simplu cetățean, este greu să nu fi auzit vreodată în media de un caz de corupție în această instituție. Cum am spus și mai sus, nu cred că motivul era neapărat încercarea de a ascunde o stare de fapt, cât mai mult superficialitatea, comoditatea, încercarea de a scăpa cât mai repede de îndatorirea de a răspunde întrebărilor chestionarului.” (Irina Boeru – monitor București)

„[...] majoritatea funcționarilor au evitat să răspundă concret la întrebările legate de corupție și luarea de mită, fenomen des vehiculat în administrația publică, iar unii au considerat că e mai bine să nu răspundă, lăsând loc să se înțeleagă că au cunoștință de astfel de cazuri, dar nu vor să dea detalii.” (Radu Șurubară – monitor Bacău)

Referitor la afilierea politică a funcționarilor publici, majoritatea lor s-a afirmat împotriva, cel mai invocat motiv fiind acela că politicul ar putea face presiuni pentru a rezolva probleme de partid, nu probleme publice. Motivele și explicațiile sunt însă numeroase, de factură profesională sau personală.

Din punct de vedere profesional, funcționarii publici se gândesc că afilierea politică nu le-ar mai permite desfășurarea activității în mod independent, ci cu intervenții politice de fiecare dată când cineva are interesul: „pentru că și-ar îndeplini mai bine atribuțiile de serviciu și nu ar mai fi presat din punct de vedere politic”, pentru că „se creează premisele de a greși”, sau pentru a nu fi pus în situația de „a-și favoriza mai mult sau mai puțin colegii de partid”. De asemenea este invocat și motivul existenței unei legislații care nu le permite funcționarilor să fie membri ai vreunui partid.

Din punct de vedere personal, se fac mai ales referiri la posibilele dezavantaje pe care le aduce afilierea la un partid: șantajul politic, acceptarea unor compromisuri sau restrângerea libertății de a lua singur o decizie atât în viața profesională, cât și în cea personală („nu poate deveni marioneta cuiva”).

Sunt și funcționari în complet dezacord cu afilierea politică a membrilor administrației publice: „funcționarul public NU are voie să fie afiliat politic”, sau „este normal ca funcționarul public să nu fie DELOC afectat de deciziile politice”.

Există însă și funcționari care au o atitudine mai degrabă tolerantă față de afilierea politică în interiorul instituțiilor publice: „în timpul programului să fie independent, în afara orelor de program este o problemă personală” sau „atâta timp cât nu-și manifestă afilierea politică la serviciu”, nu pare a fi o problemă, apartenența la un partid apărând ca „un drept al omului”. „E bine să fii independent pentru a fi obiectiv, dar totuși politica guvernează țara, nu se poate deci să nu fii afiliat politic cumva. E foarte discutabilă tema.”

La capitolul sugestii pentru o mai bună respectare a legii, din cele câteva care au fost oferite, am realizat 6 categorii mari care să cuprindă majoritatea răspunsurilor: stimularea financiară, evaluare periodică, aplicarea (mai strictă) / schimbarea legislației, motivare (altfel decât cea financiară), strategii manageriale, eliminarea birocrăției.

Printre răspunsurile referitoare la stimularea financiară, majoritatea se refereau la mărimi salariale sau la acordarea drepturilor salariale legale, conforme cu munca depusă sau standardele europene, sau, de ce nu, o mărire salarială cu scopul declarat de a combate corupția.

În categoria motivare intră alte forme de stimulare a comportamentelor de bună-practică și respectare a legii: posibilitatea de a promova, participarea la cursuri de pregătire, perfecționare, training-uri, îmbunătățirea condițiilor de muncă, reducerea volumului de muncă și redistribuirea sarcinilor.

În ceea ce privește evaluarea periodică, soluțiile propuse de funcționarii publici pentru evaluarea lor pornesc de la cele care vizează o evaluare a cunoștințelor în domeniu, până la cele care vizează o evaluare psihologică, supraveghere strictă, monitorizată, a fiecărui birou în parte. Evaluarea periodică a fiecăruia în parte și a activității desfășurate este considerată o necesitate de mulți dintre cei care au oferit sugestii.

Strategiile manageriale se referă nu numai la organizarea în cadrul departamentului sau a instituției, ci la o regândire a întregului sistem administrativ și, de ce nu, la formarea funcționarilor în direcția relațiilor publice și comunicării.

Majoritatea funcționarilor cer, pe lângă drepturi salariale, și punerea în practică și respectarea legislației, și pe alocuri, unele modificări sau actualizări ale acesteia, pentru a corespunde cerințelor cu care ei se confruntă zilnic. Alții au sugerat referitor la posibilitățile de evaluare că în lege se găsesc suficiente astfel de metode, numai că aceasta ar trebui aplicată punctual pentru a apărea și rezultatele.

Așadar, o mare parte dintre propuneri există deja în practică sau în legislație, numai că funcționarii cer implementarea sau solidificarea/întărirea acestor practici printr-o motivare extrinsecă: salarizare, schimb de experiență cu funcționarii statelor membre U.E., cursuri de specializare și altele.

„...funcționarii publici trebuie lăsați să aplice legea, lucru ce se contrazice de multe ori cu ordinele venite "de sus" ...” (funcționar public București)

Se pot desprinde astfel câteva concluzii semnificative pentru ipoteza formulată:

- funcționarii se autopercep într-un mod extrem de pozitiv, în discordanță cu modul în care au fost percepuți de către monitori sau de modul general în care sunt percepuți de opinia publică (a se vedea în continuare percepția cetățenilor asupra funcționarilor publici);
- ei oferă de asemenea o imagine pozitivă asupra instituției în care lucrează, fie din pricina mentalității învechite, fie din dorința de a scăpa într-un mod care să nu le pună probleme ulterioare de îndatorirea de a răspunde întrebărilor monitorilor:

„Diferențe au fost și în reacția funcționarilor care mai fuseseră chestionați și în prima perioadă. La început mi-au dat impresia că una din principalele lor preocupări în momentul în care răspundeau era de a construi prin aceasta o imagine idealizată a instituției în care lucrează. Acum lasau să se înțeleagă mai repede că răspund doar așa pentru că aceasta este un fel de cerință venită de sus, dar nu sunt deloc convingși de utilitatea proiectului. Răspunsurile au fost oferite pe un ton mult mai informal ... Cum am spus și mai sus, nu cred că motivul era neapărat încercarea de a ascunde o stare de fapt, cât mai mult superficialitatea, comoditatea, încercarea de a scăpa cât mai repede de îndatorirea de a răspunde întrebărilor chestionarului.” (Irina Boeru – monitor București)

- chiar și mulțimea și varietatea sugestiilor denotă faptul că funcționarii publici nu le-au făcut în perfectă cunoștință a legii, multe dintre ele regăsindu-se în legislația în vigoare.
- datele obținute nu au caracter de generalitate, iar monitorii au întâlnit și cazuri de funcționari care-și fac datoria „ca la carte”, și care nu se tem să-și exprime adevărata părere despre administrația publică sau despre instituțiile publice în care lucrează:

„Tot referitor la problema corupției, am întâlnit și cazuri laudabile de funcționari care, implicați fiind în activități unde presiunea asupra lor este foarte mare, puteau spune că la ei nu poate fi vorba de astfel de probleme, că din biroul lor nu poate pleca nicio hârtie care să nu respecte legea: ei sunt datori să strângă o documentație completă și rămâne la latitudinea primarului să aprobe sau nu cererea. Dar am întâlnit și funcționari însărcinați cu activități de control care se plâneau că nu își pot desfășura activitatea așa cum și-ar dori din cauza diverselor intervenții din partea unor potențai locali, politicieni. Ei se văd ca având foarte puține opțiuni: «Primești un telefon de la nu știu cine și ți se spune să treci peste nu știu ce firmă. Și dacă nu faci asta trec ei peste tine!»” (Irina Boeru – monitor București)

„Am intrat în contact cu oameni diverși, atât funcționari contractuali cât și de carieră, oameni bine pregătiți și informați, ale căror abilități corespundeau fișei postului, precum și funcționari mai dezorientați decât cetățeanul de rând pe care se presupune că ar trebui să îl îndrume și în slujba căruia lucrează.” (Dana Vlăduț – monitor Timiș)

„Superiorii cu care am intrat în contact când am ajuns în instituții, atât la Direcția Generală a Finanțelor Publice, cât și la Direcția de Muncă, Solidaritate Socială și Familie, au fost foarte primitivi și deschiși către cooperare, poate și datorită faptului că sunase cineva de la Prefectură să ne anunțe sosirea.” (Magda Toma – monitor București)

„Funcționarii au fost foarte cooperanți și dispuși să răspundă în limitele pe care le permitea programul de lucru. Am fost la sediul Primăriei de 3 ori și nu am întâmpinat dificultăți atunci când am cerut orice fel de informații. Angajații au fost amabili: fie că știau sau nu de proiect și de Agenda 21, de la portar până la cei pe care îi opream la întâmplare pe hol. Persoana de contact cu care am vorbit inițial a intrat în concediu, așa că am terminat de completat chestionarele sub îndrumarea unei alte funcționare. Acest lucru nu a împiedicat-o pe respectiva domnișoară să fie foarte amabilă, să mă îndrume prin Primărie sau să roage pe altcineva să facă acest lucru și să răspundă prompt la telefon de fiecare dată când am avut nevoie de informații.” (Ioana Crăescu – monitor București)

Codul de conduită a funcționarilor publici din perspectiva cetățenilor

Chestionarul aplicat cetățenilor în cea de-a doua perioadă a avut ca scop, în primul rând, stabilirea percepției cetățenilor asupra funcționarilor publici prin prisma principiilor generale care apar în legea nr 7, *Codul de conduită a funcționarilor publici*, articolul 3, alineatele a) – i) și respectarea acestor principii de către funcționari.

Ipoteza de lucru, ca și în cazul funcționarilor, a apărut în urma datelor culese anterior și a unor observații făcute în prima perioadă de monitorizare a funcției publice: *Cetățenii nu au o părere bună despre funcționarii publici și despre instituțiile publice din cauza lipsei de informare și a neimplicării lor în actele administrative.*

Deși 77,8% dintre cetățenii chestionați (conform tabelului 9??, anexa A) au răspuns negativ la întrebarea : „Au existat situații în care un funcționar public v-a sugerat sau a solicitat direct un beneficiu pentru a vă ajuta să rezolvați o problemă?”, mai mult de jumătate (62%) se arătau „nici mulțumiți, nici nemulțumiți” sau „nemulțumiți” de modul în care au fost tratați de funcționarii publici cu care au interacționat, atitudinea generală fiind mai degrabă de nepăsare sau nemulțumire. Același atitudine au întâlnit-o și monitorii:

„Cetățenii s-au arătat dezamăgiți de birocrația care continuă să persiste în administrație și de faptul că, pentru a rezolva o problemă, trebuie să apelezi la o cunoștință sau să fii cu dare de mână către cei care ar trebui să rezolve problema.” (Radu Șurubaru – monitor Bacău)

„Putem observa, prin urmare, încrederea extrem de scăzută pe care oamenii o au în instituțiile publice și în faptul că acestea își vor desfășura activitatea în mod corect.” (Ioana Țica-Horvath – monitor București)

„Referitor la cetățeni, aceștia sunt extrem de lipsiți de încredere în funcționarii publici. Cei care până acum nu au dat mită, nu se îndoiesc totuși că orice funcționar ar primi mită în orice moment și cu orice ocazie.” (Oana Talos – monitor Timiș)

„Cetățenii și-au exprimat în marea lor majoritate nemulțumirea față de comportamentul funcționarilor publici, considerându-i corupți, aroganți, dar în mare parte pregătiți profesional.” (Magda Toma – monitor București)

„Majoritatea și-a manifestat nemulțumirea față de modul în care sunt tratați de funcționarii publici, motivele principale fiind: lipsa de respect cu care li se adresează aceștia și timpul pierdut la cozi sau pe drumuri « de la un ghișeu la celălalt »” (Diana Simion – monitor București)

La partea a doua a întrebării, unde cetățenii erau rugați să dea detalii despre contextul în care au dat mită și ce au oferit, majoritatea răspunsurilor sunt grupate în categoria bani. Alte categorii, dar mai puțin menționate sunt: cafea, țigări, flori, băuturi alcoolice sau răcoritoare sau chiar serviciu contra serviciu.

La un nivel de semnificație de 5%, este mai probabil ca cetățenii „foarte mulțumiți” să răspundă că nu e bine ca funcționarii publici să fie independenți politic decât cei „nemulțumiți” care vor ca lucrurile să se îndrepte într-o direcție favorabilă rezolvării mai rapide a problemelor lor (vezi tabelul 11, anexa A).

În tabelul 12, anexa A se poate observa că este mai probabil ca cetățenii care s-au declarat „mulțumiți” de modul în care au fost tratați de funcționarii publici să afirme că funcționarii publici cu care au intrat în contact rareori s-au purtat civilizată cu ei, în timp ce respondenții care s-au declarat „nemulțumiți” sunt cei care au afirmat mai des că funcționarii cu care au intrat în contact adesea s-au purtat urât cu ei, tocmai datorită faptului că au interacționat mai des cu aceștia.

Întrebarea referitoare la mulțumirea cetățenilor cu modul în care sunt tratați de către funcționarii din localitate, corelată cu cea referitoare la completitudinea și corectitudinea răspunsurilor la solicitările lor a condus la următoarele observații: mai degrabă cetățenii „nemulțumiți” de modul în care sunt tratați de funcționarii publici sunt dintre cei care au considerat că funcționarii cu care au interacționat le-au oferit răspunsuri corecte și complete în mare măsură, în timp ce alții „foarte mulțumiți” sunt de părere că funcționarii le-au oferit informațiile necesare, complete și corecte în foarte mare măsură.

În concluzie, se pot spune următoarele despre relația cetățenilor cu funcționarii publici:

- se poate vorbi despre un model comportamental des întâlnit în rândul cetățenilor, o parte dintre aceștia având tendința de a se victimiza atunci când funcționarii încalcă legea în interacțiunea cu ei; în consecință acești cetățeni se implică cu greu, mai degrabă nu preiau inițiativa în rezolvarea unor astfel de situații, fiind de asemenea reticenți și neîncredători în demersurile societății civile;

„Oamenilor le este mai ușor să identifice probleme, să detalieze cazuri particulare și să găsească vinovați, însă au dificultăți în a identifica soluții viabile” (Diana Simion – monitor București)

„Mulți cetățeni sunt încă foarte sceptici cu privire la măsura în care acest proiect va soluționa problemele de corupție, șantaj, lipsa de profesionalism etc. menționate în chestionare.” (Ioana Crăescu – monitor București)

- deși puțini și identificați cu precădere în categoria celor cu studii superioare, există și cetățeni care cunosc legea și au așteptări clare la adresa funcționarilor cu care intră în contact; au o atitudine bine formată asupra administrației în general și pot judeca cazurile în mod independent, fără a trage concluzii pripite.

1. tabel de contingență: cunoașterea legii * vârstă

		Vârsta					Total
		18-29	30-39	40-49	50-59	60+	
În ce măsură cunoașteți principiile generale care guvernează conduita funcționarilor publici, așa cum sunt ele definite în Legea nr. 7 din 2004 privind Codul de conduită al funcționarilor publici?	în totalitate	12 3,2%	23 6,1%	15 4,0%	8 2,1%	1 ,3%	59 15,7%
	Rezid std ajust *	-7	1,0	-1	-3	,1	
	în mare măsură	53 14,1%	72 19,2%	53 14,1%	34 9,1%	3 ,8%	215 57,3%
	Reziduuri std ajust	,3	,1	-8	,6	-4	
	nici mult, nici puțin	12 3,2%	15 4,0%	17 4,5%	7 1,9%	1 ,3%	52 13,9%
	Reziduuri std ajust	-2	-7	1,2	-3	,2	
în mică măsură	9 2,4%	8 2,1%	9 2,4%	0 ,0%	1 ,3%	27 7,2%	
Reziduuri std ajust	1,2	-4	,9	-2,3	,9		
Deloc	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	2 ,5%	0 ,0%	2 ,5%	
Reziduuri std ajust	-8	-1,0	-8	3,4	-2		
NȘNR	4 1,1%	7 1,9%	4 1,1%	5 1,3%	0 ,0%	20 5,3%	
Reziduuri std ajust	-4	,2	-6	1,3	-6		
Total	90 24,0%	125 33,3%	98 26,1%	56 14,9%	6 1,6%	375 100,0%	

* reziduuri standardizate ajustate

2. tabel de contingență: nivel pregătire * vârstă

		vârsta					Total
		18-29	30-39	40-49	50-59	60+	
nivel pregătire	Liceu	7 1,9%	20 5,3%	22 5,9%	17 4,5%	1 ,3%	67 17,9%
	Rezid std ajust	-2,9	-6	1,3	2,6	,1	
	Studii postliceale	7 1,9%	12 3,2%	14 3,7%	3 ,8%	0 ,0%	36 9,6%
	Rezid std ajust	-7	,0	1,8	-1,2	-7	
studii universitare	studii universitare	50 13,3%	66 17,6%	41 10,9%	24 6,4%	4 1,1%	185 49,3%
	Rezid std ajust	1,2	1,1	-1,8	-1,1	1,4	
	studii postuniversitare	27 7,2%	26 6,9%	22 5,9%	12 3,2%	0 ,0%	87 23,2%
	Rezid std ajust	1,7	-7	-3	-3	-1,2	
Total	Frecv absolută % din total	91 24,3%	124 33,1%	99 26,4%	56 14,9%	5 1,3%	375 100,0%

3. Considerați că modul în care au fost soluționate problemele repartizate departamentului/serviciului în care lucrați au respectat întotdeauna principiile Codului de conduită?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Răsp valide	în foarte mare măsură	144	38,1	38,3	38,3
	în mare măsură	183	48,4	48,7	87,0
	în mică măsură	21	5,6	5,6	92,6
	în foarte mică măsură	4	1,1	1,1	93,6
	Deloc	1	,3	,3	93,9
	NȘ\NR	23	6,1	6,1	100,0
	Total	376	99,5	100,0	
Non-răspunsuri	Sistem	2	,5		
Total		378	100,0		

4. Sunteți de părere că instituția în care vă desfășurați activitatea respectă prevederile acestei legi?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Răsp valide	în foarte mare măsură	102	27,0	27,1	27,1
	în mare măsură	197	52,1	52,4	79,5
	în mică măsură	33	8,7	8,8	88,3
	în foarte mică măsură	11	2,9	2,9	91,2
	Deloc	7	1,9	1,9	93,1
	NȘ\NR	26	6,9	6,9	100,0
	Total	376	99,5	100,0	
Non-răspunsuri	Sistem	2	,5		
Total		378	100,0		

5. Activitatea dumneavoastră în cadrul acestei instituții presupune lucrul cu publicul?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Răsp valide	Da	257	68,0	68,4	68,4
	Nu	100	26,5	26,6	94,9
	NȘ\NR	19	5,0	5,1	100,0
	Total	376	99,5	100,0	
Non-răspunsuri	Sistem	2	,5		
Total		378	100,0		

7. Pe o scală de la 0 la 10 (unde 0 înseamnă deloc și 10 înseamnă foarte mult) cât contează pentru dumneavoastră interesul personal în exercitarea funcției publice?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Valid	1	28	7,4	11,7	11,7
	2	29	7,7	12,1	23,8
	3	17	4,5	7,1	31,0
	4	11	2,9	4,6	35,6
	5 (nici mult nici puțin)	36	9,5	15,1	50,6
	6	4	1,1	1,7	52,3
	7	12	3,2	5,0	57,3
	8	33	8,7	13,8	71,1
	9	28	7,4	11,7	82,8
	foarte mult	41	10,8	17,2	100,0
	Total	239	63,2	100,0	
Non-răspunsuri	Sistem	139	36,8		
Total		378	100,0		

6. Tabel de contingență: interacțiunea cu cetățenii*auto percepția privind respectarea normelor Codului de conduită ce vizează relația cu cetățenii

	În ce măsură credeți că, în relația cu cetățenii, comportamentul dumneavoastră corespunde prevederilor Codului de conduită?						Total	
	în foarte mare măsură	în mare măsură	nici puțin	în încă puțin	în foarte mică măsură	deloc		
Activitatea dumneavoastră în cadrul acestei instituții presupune lucrul cu publicul?	Frecv abs % din total Rezid std ajust	134 37,7% 7,9	109 30,7% 6,5	9 2,5% 1,3	1 ,3% -,7	1 ,3% -,7	1 ,3% -16,3	255 71,8%
	Frecv abs % din total Rezid std ajust	7 2,0% -6,5	7 2,0% -5,2	1 ,3% -1,0	1 ,3% ,9	1 ,3% ,9	1 ,3% 13,2	81 22,8%
	Frecv abs % din total Rezid std ajust	0 ,0% -3,6	0 ,0% -3,1	0 ,0% -,8	0 ,0% -,3	0 ,0% -,3	0 ,0% 8,1	19 5,4%
Total	Frecv abs % din total	141 39,7%	116 32,7%	10 2,8%	2 ,6%	2 ,6%	1 ,3%	355 100,0%

8. Cunoașteți cazuri de funcționari publici care au solicitat vreun beneficiu de la cetățeni pentru a-i ajuta să rezolve o problemă?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Răsp valide	da	55	14,6	14,6	14,6
	nu	305	80,7	80,9	95,5
	NȘ\NR	17	4,5	4,5	100,0
	Total	377	99,7	100,0	
Non-răspunsuri	Sistem	1	,3		
Total		378	100,0		

9. Cunoașteți cazuri de funcționari publici care au solicitat vreun beneficiu de la cetățeni pentru a-i ajuta să rezolve o problemă?

		Frecv abs	Procente	Procent din răsp valide	Procente cumulative
Răsp valide	da	55	14,6	14,6	14,6
	nu	305	80,7	80,9	95,5
	NȘ\NR	17	4,5	4,5	100,0
	Total	377	99,7	100,0	
Non-răsp	Sistem	1	,3		
Total		378	100,0		

10. Tabel de contingență

	Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?		Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?				
	foarte mulțumit	multumit	Nici mulțumit nici nemulțumit	nemulțumit	foarte nemulțumit	NȘ/NR	Total
Au existat situații în care un funcționar public v-a sugerat sau a solicitat direct un beneficiu pentru a vă ajuta să rezolvați o problemă?	da	Frecv abs % din total Rezid std ajust	8 2,1% -2,0	20 5,3% ,3	26 6,9% 1,8	9 2,4% 1,3	63 16,7% -9
	nu	Frecv abs % of Total Adjusted Residual	72 19,0% 1,7	90 23,8% ,4	89 23,5% -1,2	24 6,3% -2,0	294 77,8%
	NȘ/NR	Frecv abs % of Total Adjusted Residual	5 1,3% ,1	4 1,1% -1,1	5 1,3% -8	4 1,1% 1,5	21 5,6%
Total		Frecv abs % of Total	85 22,5%	114 30,2%	120 31,7%	37 9,8%	378 100,0%

11. Tabel de contingență

	Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?		Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?				
	foarte mulțumit	multumit	nici mulțumit nici nemulțumit	nemulțumit	foarte nemulțumit	NȘ/NR	Total
Considerați că e mai bine ca funcționarii publici să fie, din punct de vedere politic	dependenți	Frecv abs % din total Rezid std ajust	8 2,1% 1,2	4 1,1% -1,6	6 1,6% -9	4 1,1% 1,1	25 6,6%
	independenți	Frecv abs % din total Rezid std ajust	63 16,7% -9	88 23,3% -1	102 27,0% 2,4	27 7,1% -7	293 77,5%
	NȘ/NR	Frecv abs % din total Rezid std ajust	14 3,7% ,2	22 5,8% 1,2	12 3,2% -2,1	6 1,6% ,1	60 15,9%
Total		Frecv abs % din total	85 22,5%	114 30,2%	120 31,7%	37 9,8%	378 100,0%

12. Tabel de contingență: Considerați că funcționarii publici cu care ați intrat în contact s-au comportat mereu civilizat cu dumneavoastră? * Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?

	Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?						Total
	Da	Nu	Rar	Deloc	NȘ/NR		
Considerați că funcționarii publici cu care ați intrat în contact s-au comportat mereu civilizat cu dumneavoastră?	% din total Rezid std ajust % din total	2,6% 5,2 1,3%	6,6% 4,6 14,3%	3,2% -1,3 17,5%	1,3% -3,8 13,0%	,3% -2,1 2,9%	14,0%
	Rezid std ajust % din total	-1,9 ,3%	2,9 ,5%	2,2 9,0%	-2,3 16,1%	-2,5 5,6%	49,5%
	Rezid std ajust % din total	-2,4 ,0%	-6,6 ,0%	-5 ,0%	5,4 ,8%	3,4 ,8%	31,7%
	Rezid std ajust % din total	-6 ,5%	-1,3 1,1%	-1,6 ,5%	1,0 ,5%	3,3 ,3%	1,6%
	Rezid std ajust % din total	2,0 4,8%	,9 22,5%	-1,0 30,2%	-1,1 31,7%	-2 9,8%	3,2%
Total							100,0%

13. Tabel de contingență: Considerați ca funcționarii publici cu care ați interacționat v-au oferit răspunsuri corecte și complete la întrebările / solicitările adresate? * Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?

	Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratați de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?						Total
	foarte mulțumit	mulțumit	nici mulțumit nici nemulțumit	nemulțumit	foarte nemulțumit	NȘ/NR	
Considerați ca funcționarii publici cu care ați interacționat v-au oferit răspunsuri corecte și complete la întrebările / solicitările adresate?	% din total	2,1%	3,4%	,5%	1,3%	,5%	7,9%
	Rezid std ajust	5,9	2,9	-2,9	-1,8	-6	-6
	% din total	1,9%	16,1%	15,9%	7,9%	1,3%	,5%
	Rezid std ajust	-4	5,9	2,3	-5,0	-3,9	,3
	% din total	,0%	2,1%	11,6%	17,2%	5,3%	,3%
În foarte mare măsură	Rezid std ajust	-3,3	-5,9	,6	4,9	2,3	-5
	% din total	,3%	,0%	1,9%	5,0%	1,9%	,3%
	Rezid std ajust	-6	-3,3	-1,4	3,0	2,1	1,1
	% din total	,5%	,8%	,3%	,3%	,8%	,0%
	Rezid std ajust	2,3	,6	-1,4	-1,5	2,2	-3
În mare măsură	% din total	4,8%	22,5%	30,2%	31,7%	9,8%	1,1%
	Rezid std ajust						
	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
În mică măsură	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
În foarte mică măsură	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
NS/NR	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
	Rezid std ajust						
	% din total						
Total							100,0%

14. Tabel de contingență: vârsta * nivel de pregătire

vârsta	nivel de pregătire										Total
	școala primară	până în 8 clase	scoala profesională	liceu	studii postliceale	studii universitare	studii postuniversitare	Total			
18-29	% din total Rezid std ajust	,3% -8	,5% -2,4	7,3% -2,0	1,9% -2,5	16,8% 3,4	5,2% 2,3	32,6%			
30-39	% din total Rezid std ajust	,0% -1,4	1,1% -7	6,0% -1,1	4,3% 2,0	9,5% 0	3,0% 6	24,2%			
40-49	% din total Rezid std ajust	,3% -2	1,6% 8	7,9% 2,0	1,9% -8	6,3% -1,7	2,4% 4	20,4%			
50-59	% din total Rezid std ajust	,0% -1,0	2,2% 2,7	6,8% 2,5	3,0% 1,8	3,3% -3,1	,0% -2,9	15,8%			
60>	% din total Rezid std ajust	,5% 2,9	,5% 4	1,4% -1,2	,8% -1	3,3% 8	,0% -1,8	7,1%			
Total	% din total	1,6%	6,0%	29,3%	12,0%	39,1%	10,6%	100,0%			

15. Tabel de contingență: vârsta * Considerați că toți cetățenii din orașul dumneavoastră sunt tratați la fel de către funcționarii publicii?

vârsta	Considerați că toți cetățenii din orașul dumneavoastră sunt tratați la fel de către funcționarii publicii?						Total
	în foarte mare măsură	în mare măsură	în mică măsură	în foarte mică măsură	NS/NR	Total	
18-29	% din total Rezid std ajust	1,9% -8	13,9% 2,4	9,5% -2,1	5,7% 5	1,6% -6	32,6%
30-39	% din total Rezid std ajust	2,7% 1,6	7,1% -1,1	9,5% 6	3,3% -8	1,6% 3	24,2%
40-49	% din total Rezid std ajust	1,1% -7	5,4% -1,5	9,0% 1,5	3,0% -4	1,9% 1,4	20,4%
50-59	% din total Rezid std ajust	1,4% 4	6,0% 7	5,4% -4	2,2% -5	,8% -3	15,8%
60>	% din total Rezid std ajust	,3% -7	1,6% -1,2	3,3% 1,0	1,9% 1,6	,0% -1,3	7,1%
Total	% din total	7,3%	34,0%	36,7%	16,0%	6,0%	100,0%

**Chestionar pentru funcționarii publici referitor
la Legea nr. 7 din 2004
privind Codul de conduita a funcționarilor publici**

Vă rugăm să răspundeți la întrebările următorului chestionar realizat în cadrul proiectului „Transparență și etică în administrația publică” realizat de Asociația de Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă Agenda 21 în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Se asigură anonimatul și este garantată confidențialitatea informațiilor primite.

Q1. Vă rog să enumerați câteva din legile generale care reglementează activitatea funcționarilor publici în România:

răspuns multiplu

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

dacă nu menționează Codul de conduită (legea 7/2004) salt la Q3

Q2. Aveți cunoștință de faptul că există o lege care reglementează conduita funcționarilor publici?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Pentru răspuns negativ treceți la Q8

Q3. În ce măsură cunoașteți principiile generale care guvernează conduita funcționarilor publici, așa cum sunt ele definite în Legea nr. 7 din 2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici?

un singur răspuns

1. În totalitate
2. În mare măsură
3. Nici mult, nici puțin
4. În mică măsură
5. Deloc
99. NS/NR

Q4. Sunteți de părere că instituția în care vă desfășurați activitatea respectă prevederile acestei legi:

un singur răspuns

1. În foarte mare măsură
2. În mare măsură
3. Nici mult, nici puțin
4. În mică măsură
5. În foarte mică măsură
99. NS/NR

Q5. Considerați că modul în care au fost soluționate problemele repartizate serviciului/departamentului în care lucrați au respectat principiile Codului de conduită:

un singur răspuns

1. În foarte mare măsură
2. În mare măsură
3. Nici mult, nici puțin
4. În mică măsură
5. În foarte mică măsură
99. NS/NR

Q6. Activitatea dumneavoastră în cadrul acestei instituții presupune lucrul cu publicul?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

pentru răspuns negativ treceți la Q8

Q7. În ce măsură credeți că în relația cu cetățenii comportamentul dumneavoastră corespunde prevederilor Codului de conduită?

un singur răspuns

1. În foarte mare măsură
2. În mare măsură
3. Nici mult, nici puțin
4. În mică măsură
5. În foarte mică măsură
99. NS/NR

Q8. Pe o scală de la 0 la 10 cât contează pentru dumneavoastră interesul personal în exercitarea funcției publice, unde 0 înseamnă deloc și 10 înseamnă foarte mult?

un singur răspuns

Deloc					Nici mult nici puțin					Foarte mult
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Q9. Cunoașteți cazuri de funcționari publici care au solicitat vreun beneficiu de la cetățeni pentru a-i ajuta să rezolve o problemă?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Pentru răspuns negativ treceți la Q11

Q10. Dacă DA, ați luat vreo măsură de stopare a acelu fenomen?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Q11. Cunoașteți cazuri de funcționari publici care au intrat în comisia de disciplină pentru nerespectarea codului de conduită? Relatați contextul (nenominal).

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Exemplu _____

Q12. Considerați că este preferabil ca funcționarul public să fie, din punct de vedere politic:

un singur răspuns

1. Independent
2. Afiliat politic
99. NS/NR

Motivați răspunsul

Q13. Evaluați în ce măsură ați fost echitabil în relația cu cetățenii pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă deloc și 10 înseamnă foarte mult.

un singur răspuns

Deloc					Nici mult nici puțin					Foarte mult
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Q14. Vă rugăm să ne dați o sugestie pentru o mai bună respectare a normelor de conduită a funcționarilor publici.

Q15. SEX 1.F 2.M

Q16. VÂRSTA (în ani împliniți): _____

Q17. NIVEL DE PREGĂTIRE:

1. liceu
2. studii postliceale
3. studii universitare
4. studii postuniversitare

Vă mulțumim pentru timpul acordat!

Chestionar pentru cetățeni referitor la Legea nr. 7 din 2004 privind Codul de conduita a funcționarilor publici

Vă rugăm să răspundeți la întrebările următorului chestionar realizat în cadrul proiectului „Transparență și etică în administrația publică” realizat de Asociația de Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă Agenda 21 în parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici. Se asigură anonimatul și este garantată confidențialitatea informațiilor primite.

Q1. Sunteți mulțumit(ă) de modul în care sunteți tratat(ă) de funcționarii publici din instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?

un singur răspuns

1. Foarte mulțumit(ă)
2. Mulțumit(ă)
3. Nici mulțumit(ă), nici nemulțumit(ă)
4. Nemulțumit(ă)
5. Foarte nemulțumit(ă)
99. NS/NR

Q2. Considerați că toți cetățenii din orașul dumneavoastră sunt tratați la fel de către funcționarii publici?

un singur răspuns

1. În foarte mare măsură
2. În mare măsură
3. În mică măsură
4. În foarte mică măsură
99. NS/NR

Q3. Sunteți mulțumit(ă) de rapiditatea și corectitudinea cu care au fost rezolvate problemele înaintate de dumneavoastră către instituțiile publice din localitatea dumneavoastră?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Pentru răspuns negativ vă rugăm să motivați _____

Q4. Considerați că funcționarii publici din localitatea dumneavoastră sunt bine pregătiți profesional?

un singur răspuns

1. Da, în totalitate
2. Da, majoritatea
3. Nu, în mare parte
4. Nu, deloc.
99. NS/NR

Q5. Ați fost nevoit(ă) vreodată să apelați la o rudă, un prieten, o cunoștință pentru a rezolva ocolind legea o problemă pe care nu ați reușit să o rezolvați pe cale directă?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Pentru răspuns afirmativ, vă rugăm să motivați:

Q6. Personal ați încercat vreodată să rezolvați mai repede o problemă, ocolind calea oficială ce trebuie urmărită de orice cetățean?

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Pentru răspuns afirmativ, ce metodă ați folosit?

Q7. Au existat situații în care un funcționar public v-a sugerat sau a solicitat direct un beneficiu pentru a vă ajuta să rezolvați o problemă?

un singur răspuns

1. Da
2. Nu
99. NS/NR

Dacă da, ce anume a cerut?

Q8. Considerați că e mai bine ca funcționarii publici să fie, din punct de vedere politic:

un singur răspuns

1. Dependenți
2. Independenți
99. NS/NR

Motivați răspunsul.

Q9. Considerați că funcționarii publici cu care ați intrat în contact s-au comportat civilizată cu dumneavoastră?

un singur răspuns

1. Mereu
2. În cea mai mare parte a timpului
3. Rar
4. Deloc
99. NS/NR

Q10. Considerați ca funcționarii publici cu care ați interacționat v-au oferit răspunsuri corecte și complete la întrebările / solicitările adresate?

un singur răspuns

1. În foarte mare măsură
2. În mare măsură
3. În mică măsură
4. În foarte mică măsură
99. NS/NR

Q11. Vă rugăm să ne prezentați pe scurt alte dificultăți întâmpinate în relația cu funcționarii publici.

Q12. Ce soluții considerați că există pentru rezolvarea situațiilor identificate mai sus?

Q13. SEX 1.F 2. M

Q14. VÂRSTA (în ani împliniți): ____

Q15. NIVEL DE PREGĂTIRE:

1. fără școală
2. școală primară
3. până în 8 clase
4. școală profesională
5. liceu
6. studii postliceale
7. studii universitare
8. studii postuniversitare

Vă mulțumim pentru timpul acordat!

Data aplicării _____

Numele operatorului _____

Locul aplicării (instituția, localitatea) _____

Lista instituțiilor participante la proiect

București

1. Prefectura București
2. Direcția Generală a Finanțelor Publice
3. Casa de Pensii
4. Direcția Generală de Poliție a Municipiului București
5. Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București
6. Inspectoratul Școlar București
7. Primăria Municipiului București
8. Primăria sector 2
9. Poliția Comunitară
10. Direcția venituri buget local
11. Direcția de protecție socială
12. Administrația Piețelor
13. Primăria sector 3
14. Poliția Comunitară
15. Evidența Populației
16. Direcția Protecție Socială
17. Direcția Taxe și Impozite
18. Direcția Generală de Muncă și Solidaritate Socială

Bacău

1. Consiliul Județean Bacău
2. Direcția Sanitară Bacău
3. Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului Bacău
4. Direcția Agricolă
5. Direcția Finanțelor Publice
6. Agenția de Ocupare a Forței de Muncă
7. Casa de Pensii
8. Primăria Comănești
9. Primăria Moinești

Prahova

1. Consiliul Județean Prahova
2. Primăria Gornet de Cricov
3. Primăria Filipeștii de Pădure
4. Consiliul Județean Prahova
5. Direcția de pașapoarte și înmatriculări auto
6. Direcția Taxe și Impozite

Timiș

1. Consiliul Județean Timiș
2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
3. Primăria Giroc
4. Primăria Buziaș
5. Primăria Municipiului Timișoara